

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Дирекция “Данъчна политика”

Изх. № 66-00-3

София, 04.04.2017 г.

ЗСч – чл. 12, ал.4;
ЗСч – чл. 17;
ЗСч - чл. 18;
ЗСч - чл. 38, ал. 1;
Закон за наследството – чл. 54, ал. 1;
Закон за наследството – чл. 58;
ТЗ – чл. 157, ал. 1;
Закон за Националния архивен фонд

Относно: Съставяне на годишен финансов отчет и съхраняване на счетоводната информация по реда на Закона за счетоводство от еднолично дружество с ограничена отговорност, чийто собственик е починал

Фактическа обстановка:

Еднолични дружества с ограничена отговорност имат основна дейност пътнически таксиметров превоз. След смъртта на собственика и управителя им, въпросните дружества се наследяват от синовете му. През месец ноември 2016 г. неговите наследници закриват лицензите за таксиметров превоз в ИА „Автомобилна администрация“, където се водят на отчет таксиметровите автомобили и ЕТАФП, работещи към онзи момент. След прекратяване на лицензите за таксиметров превоз, дружествата не са осъществявали дейност. До момента в тях няма назначен управител и не са предприети действия от наследниците или прокурор за заличаване на дружествата в Търговския регистър. В дружествата няма налични ДМА.

Съставителят на годишните финансови отчети (ГФО) за 2015 г. е бил в облигационни отношения с горепосочените дружества през месец март 2016 г. и ги е представлявал пред НАП, НОИ, общински и други държавни институции, посредством нотариално заверено пълномощно, което след смъртта на собственика им губи законността си.

В запитването са поставени следните въпроси:

1. Кой трябва да състави годишните финансови отчети за 2016 г. и да подаде годишни данъчни декларации за горепосочените дружества?
2. Трябва ли наличните документи да бъдат предадени в държавен архив или да се изчака започване на процедура по служебно заличаване?

Становище на дирекция „Данъчна политика“:

Счетоводното отчитане на предприятията в България се осъществява в съответствие със Закона за счетоводство (ЗСч) и приложимите счетоводни стандарти.

Законът за наследството (ЗН) урежда правопримството и имуществените отношения след смъртта на физическите лица. Приемането и отказът, направени под условие, за срок или за част от наследството, са недействителни, съгласно чл. 54, ал. 1 от ЗН, тоест наследниците или приемат цялото наследство без условия или отказват цялото наследство без условия. Не могат да приемат една част и да се откажат от друга. Съгласно

разпоредбите на чл. 58 от същия закон се предвижда, че до приемането на наследството лицето, което има право да наследява, може да управлява наследствените имущества и да упражнява владелчески иски за запазването им.

Съгласно чл. 157, ал. 1 от Търговския закон дружество, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго или наследниците не поискат да продължат дейността. При продължаване дейността на дружеството, то запазва своето имущество, а при прекратяването му, следва да се проведе процедура по ликвидация, при която имуществото се реализира и се удовлетворяват задълженията към кредиторите.

Когато е необходимо да се съставят годишни финансови отчети на предприятието, наследниците (дееспособни лица) следва да изберат и възложат на физическо лице или на счетоводно предприятие да състави годишния финансов отчет. Съставителите на финансови отчети трябва да отговарят на определени изисквания, които са регламентирани в чл. 17 и чл. 18 от ЗСч. Предприятията публикуват годишните си финансови отчети, приети от общото събрание на съдружниците, чрез заявяване за вписване и представяне за обявяване в ТР, в срок до 30 юни на следващата година (чл. 38, ал. 1, т. 1 от ЗСч).

Следва да се има предвид, че ЗСч регламентира съставянето и представянето на годишните финансови отчети, а не годишният отчет за дейността, който се подава заедно с годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане. Годишният отчет за дейността е регламентиран в чл. 20, ал. 3 от Закона за статистиката и съдържа статистически справки и счетоводни документи. Годишните финансови отчети на предприятията се съставят по реда на глава трета от ЗСч и приложимите счетоводни стандарти.

Сроковете и начините за съхраняване на счетоводната документация са регламентирани в глава първа, раздел III на ЗСч. Съгласно чл. 12, ал. 4, при прекратяване на предприятие или когато предприятието няма правопреемник, ведомостите за заплати се предават в Националния осигурителен институт по реда на чл. 5, ал. 10 от Кодекса за социално осигуряване. За останалите счетоводни документи няма законово изискване за съхраняване.

Със Закона за Националния архивен фонд се урежда формирането, опазването и използването на Националния архивен фонд на Република България, организацията, управлението и дейността на архивите, включително частните архиви. В частните архиви при желание на физическите и юридическите лица се съхраняват създадените или законно придобити от тях документи. В закона няма изрични изисквания към документите на заличени търговски дружества, но считаме, че предприятие, което не притежава ценни документи по смисъла на Закона за Националния архивен фонд, няма задължение да предава счетоводните си документи за съхранение в архив.